

ISRAËL

*“Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem
gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt,
dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk
eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij.”*

Exodus 19:5

1. Het ontstaan van het Bijbelse volk Israël

Deze studie begint door terug te gaan naar het begin van de Bijbel. Voorspoed, geluk en leven waren aan de mens namelijk gegeven op basis van gehoorzaamheid:

Genesis 2:16-17

En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, 17 maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.

Na de zondeval werd het verlossingsplan aan de mens duidelijk gemaakt. Het offerstelsel dat ingesteld werd, deed de mens vooruitzien en zijn vertrouwen stellen op het volmaakte offer dat naar de aarde zou komen, de Heere Jezus. Dat het offerstelsel was ingevoerd zien we in Genesis 4:

Genesis 4:3-4a

En het gebeurde na verloop van dagen dat Kaïn van de opbrengst van de aardbodem aan de HEERE een offer bracht. Ook Abel bracht een offer, van de eerstgeborenen van zijn kleinvee en van hun vet.

Slechts twee hoofdstukken later lezen we in de Bijbel dat vrijwel alle mensen op aarde God vergeten waren, ondanks het feit dat de kennis van het paradijs en het offerstelsel bekend waren bij de mensen. Het was zo slecht gesteld met de wereld, dat alleen Noach genade vond in Gods ogen:

Genesis 6:5-8

En de HEERE zag dat de slechtheid van de mens op de aarde groot was, en dat al de gedachtespinsels van zijn hart elke dag alleen maar slecht waren. Toen kreeg de HEERE er berouw over dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het bedroefde Hem in Zijn hart. En de HEERE zei: Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, van de aardbodem verdelgen, van de mens tot het vee, tot de kruipende dieren en tot de vogels in de lucht toe, want Ik heb er berouw over dat Ik hen gemaakt heb. Maar Noach vond genade in de ogen van de HEERE.

Hoewel God opnieuw was begonnen met de mensheid via het geslacht van Noach, en zijn nakomelingen ongetwijfeld gewezen werden op de liefde van God voor de mens, lezen we in Genesis 11 dat het grootste gedeelte van de mensheid wederom God was vergeten en voor zichzelf een naam op aarde wilde maken, door een toren te bouwen die tot de hemel reikte. Ze namen de aangewezen weg tot verlossing niet aan, maar wilden door middel van hun eigen werken de hemel bereiken.

Genesis 11:4

En zij zeiden: Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid!

In Zijn wijsheid heeft God dus tweemaal (Adam en Noach) geprobeerd om vanuit één mens Zijn verlossingsplan aan de mensheid bekend te maken. Toen de mens echter had bewezen hier niet aan mee te werken, heeft God besloten om een volk als persoonlijk eigendom te kiezen en voor Hem apart te zetten. Hij had Abram uitgekozen om stamvader van dit volk te worden.

Genesis 12:2-3

Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn. 3 Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.

Exodus 19:5-6

Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt, dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. 6 U dan, u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn. Dit zijn de woorden die u tot de Israëlieten moet spreken.

Deuteronomium 7:6

Want u bent een heilig volk voor de HEERE, uw God. De HEERE, uw God, heeft ú uitgekozen uit alle volken op de aardbodem om voor Hem tot een volk te zijn dat Zijn persoonlijk eigendom is.

Deuteronomium 26:18

En de HEERE heeft u heden verklaard dat u voor Hem een volk zult zijn dat Zijn persoonlijk eigendom is, zoals Hij tot u gesproken heeft, en dat u al Zijn geboden in acht moet nemen,

Het doel van God met het volk Israël was om de heidenvolken te doen laten inzien dat Hij de enige ware God is. Door middel van gehoorzaamheid zou het Joodse volk Zijn zegeningen ontvangen en zouden andere volken tot Hem getrokken worden, wanneer zij zouden zien hoe liefdevol en genadig God met Zijn volk omgaat. Dit alles komt onder andere naar voren in onderstaande teksten:

Jesaja 42:6

Ík, de HEERE, heb U geroepen in gerechtigheid, Ik zal U bij Uw hand grijpen, Ik zal U beschermen en Ik zal U stellen tot een verbond voor het volk, tot een licht voor de heidenvolken,

Jesaja 43:10

U bent Mijn getuigen, spreekt de HEERE, en Mijn dienaar die Ik verkozen heb, opdat u het weet en Mij gelooft, en begrijpt dat Ik Dezelfde ben: vóór Mij is er geen God geformeerd en na Mij zal er geen zijn.

Jesaja 49:6b

Ik heb U ook gegeven tot een Licht voor de heidenvolken, om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde.

Jozua 2:9-11

Hij zei tegen die mannen: Ik weet dat de HEERE u dit land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is, en dat al de inwoners van dit land weggesmolten zijn van angst voor u. 10 Want wij

hebben gehoord dat de HEERE het water van de Schelfzee voor uw ogen heeft doen opdrogen, toen u uit Egypte ging. En ook wat u hebt gedaan met de twee koningen van de Amorieten, Sihon en Og, die aan de andere zijde van de Jordaan waren, die u met de ban geslagen hebt. 11 Toen wij dat hoorden, smolt ons hart weg van angst, en vanwege u bestaat er geen moed meer in iemand, want de HEERE, uw God, is een God boven in de hemel en beneden op de aarde.

Ruth 1:16

Maar Ruth zei: Dring er bij mij niet langer op aan u te verlaten en terug te gaan, bij u vandaan. Want waar u heen gaat, zal ik ook gaan, en waar u overnacht, zal ik overnachten. Uw volk is mijn volk en uw God mijn God.

Tenslotte zou de beloofde Verlosser voortkomen uit het Joodse volk. De Verlosser die niet alleen zou komen voor de mensen van het volk Israël, maar voor alle volken op deze aarde.

Deuteronomium 18:15

Een Profeet uit uw midden, uit uw broeders, zoals ik, zal de HEERE, uw God, voor u doen opstaan; naar Hem moet u luisteren,

Micha 5:1

En u, Bethlehem-Efratha, al bent u klein onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël. Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af.

Lukas 2:25, 38

25 En zie, er was een man in Jeruzalem, van wie de naam Simeon was, en die man was rechtvaardig en godvrezend. Hij verwachtte de vertroosting van Israël en de Heilige Geest was op hem.

38 En zij kwam er op dat moment bij staan en beleed eveneens de Heere, en zij sprak over Hem tot allen die de verlossing in Jeruzalem verwachtten.

2. De verwerping van Jezus en Zijn evangeliedienaren

Jezus heeft zich tijdens zijn openlijk optreden vrijwel geheel gericht op het Joodse volk. Het was Zijn plan om eerst de Joden tot bekering en aanneming van Hem als Messias te brengen, waarop zij op hun beurt het goede nieuws zouden verkondigen over de hele aarde.

Mattheüs 10:5-6

Deze twaalf zond Jezus uit en Hij gebood hun: U zult u niet op weg begeven naar de heidenen en u zult geen enkele stad van de Samaritanen binnengaan, maar ga liever naar de verloren schapen van het huis van Israël.

Mattheüs 15:24

Hij antwoordde en zei: Ik ben alleen maar gezonden naar de verloren schapen van het huis van Israël.

Handelingen 1:8

maar u zult de kracht van de Heilige Geest ontvangen, Die over u komen zal; en u zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde.

Handelingen 3:25-26

U bent kinderen van de profeten en van het verbond dat God met onze vaders sloot, toen Hij tegen Abraham zei: En in uw Nageslacht zullen alle geslachten van de aarde gezegend worden. God, Die Zijn Kind Jezus heeft doen opstaan, heeft Hem eerst naar u gezonden om u hierin te zegenen dat Hij ieder van u zou afbrengen van zijn slechte daden.

Romeinen 1:16

Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek.

De Heere Jezus heeft dag in dag uit gewerkt om Joden tot bekering te brengen. De meest grote wonderen heeft Hij gedaan om Zijn volk te verzamelen. Hoewel er velen in Hem gingen geloven, heeft het overgrote deel van het Joodse volk Jezus verworpen. Ook na Zijn hemelvaart hebben de discipelen het goede nieuws verkondigd in Jeruzalem en Judea, omdat de Heere nog steeds lankmoedig wachtte op de bekering van Zijn volk. Helaas is ook deze laatste uitnodiging tot het Joodse volk beantwoord met een grote vervolging (zie Handelingen 8:1). De verwerping van de Heere Jezus en de boodschap van Zijn discipelen komt onder andere tot uitdrukking in de volgende teksten:

Mattheüs 23:37

Jeruzalem, Jeruzalem, u die de profeten doodt en stenigt wie naar u toe gezonden zijn! Hoe vaak heb Ik uw kinderen bijeen willen brengen, op de wijze waarop een hen haar kuikens bijeenbrengt onder haar vleugels; maar u hebt niet gewild!

Lukas 4:28-29

En allen in de synagoge werden met woede vervuld toen zij dit hoorden, 29 en zij stonden op, dreven Hem de stad uit en brachten Hem op de top van de berg waarop hun stad gebouwd was, om Hem van de steilte af te werpen.

Johannes 1:11

Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.

Handelingen 3:27-28

Want de inwoners van Jeruzalem en hun leiders, die Hem niet kenden, hebben door Hem te veroordelen de uitspraken van de profeten vervuld, die iedere sabbat voorgelezen worden. 28 En hoewel zij geen reden voor Zijn dood vonden, vroegen zij Pilatus Hem te laten doden.

Handelingen 8:1

En Saulus stemde in met zijn dood. En er ontstond op die dag een grote vervolging tegen de gemeente die in Jeruzalem was; en zij werden allen verspreid over de landstreken van Judea en Samaria, behalve de apostelen.

Handelingen 13:45

Maar toen de Joden de menigten zagen, werden zij met afgunst vervuld en spraken tegen wat er door Paulus gezegd werd; zij spraken niet alleen tegen, maar lasterden ook.

3. De onvermijdelijke gevolgen

In de Bijbel wordt duidelijk gezegd wat de gevolgen voor het Joodse volk zouden zijn van het verwerpen van Jezus en Zijn discipelen. Enkele van deze teksten worden hieronder weergegeven:

Mattheüs 8:12

en de kinderen van het Koninkrijk zullen buitengeworpen worden in de buitenste duisternis; daar zal gejammer zijn en tandengeknars.

Mattheüs 21:19

En toen Hij een vijgenboom langs de weg zag, ging Hij ernaartoe en vond er niets aan dan alleen bladeren. Hij zei tegen hem: Laat er aan u geen vrucht meer groeien in eeuwigheid! En de vijgenboom verdorde onmiddellijk.

Mattheüs 21:43

Daarom zeg Ik u dat het Koninkrijk van God van u weggenomen zal worden en aan een volk gegeven dat de vruchten ervan voortbrengt.

Mattheüs 23:38

Zie, uw huis wordt als een woestijn voor u achtergelaten.

Lukas 13:6-9

En Hij sprak deze gelijkenis: Iemand had een vijgenboom, die in zijn wijngaard geplant was. En hij kwam om daaraan vrucht te

zoeken, maar vond die niet. 7 Toen zei hij tegen de wijngaardenier: Zie, ik kom nu al drie jaar vrucht zoeken aan deze vijgenboom en vind die niet. Hak hem om. Waarom beslaat hij de aarde nutteloos? 8 En hij antwoordde en zei tegen hem: Heer, laat hem ook nog dit jaar staan, totdat ik om hem heen gegraven en hem bemest heb. 9 Wellicht dat hij dan vrucht draagt. Maar zo niet, dan moet u hem alsnog omhakken.

Handelingen 13:46

Maar Paulus en Barnabas zeiden vrijmoedig: Het was nodig dat het Woord van God eerst tot u gesproken zou worden, maar aangezien u het verwerpt en uzelf het eeuwige leven niet waard oordeelt, zie, wij wenden ons tot de heidenen.

4. Een nieuw verbondsvolk

De Joden bleven vasthouden aan de gedachte dat zij het uitverkoren volk van God waren. Zij waren immers kinderen van Abraham. Paulus geeft echter aan dat met de verwerping van de Heere Jezus door het Joodse volk, de zegeningen van het evangelie niet meer beperkt waren tot het Joodse volk, maar dat er een ‘nieuw’ volk uitverkoren was:

Romeinen 2:28-29

Want niet hij is Jood die het in het openbaar is, en niet dát is besnijdenis die in het openbaar in het vlees plaatsvindt, 29 maar hij is Jood die het in het verborgene is, en dát is besnijdenis, die van het hart is, naar de geest, niet naar de letter. Zijn lof is niet uit mensen maar uit God.

Galaten 3:7-9

Begrijp dan toch dat zij die uit het geloof zijn, Abrahams kinderen zijn. 8 En de Schrift, die voorzag dat God uit het geloof de heidenen zou rechtvaardigen, verkondigde eertijds aan Abraham het Evangelie: In u zullen al de volken gezegend worden. 9 Daarom worden zij die uit het geloof zijn, gezegend samen met de gelovige Abraham.

Galaten 3:26-29

Want u bent allen kinderen van God door het geloof in Christus Jezus. 27 Want u allen die in Christus gedoopt bent, hebt zich met Christus bekleed. 28 Daarbij is het niet van belang dat men Jood is of Griek; daarbij is het niet van belang dat men slaaf is of vrije; daarbij is het niet van belang dat men man is of vrouw; want allen bent u één in Christus Jezus. 29 En als u van Christus bent, dan bent u Abrahams nageslacht en overeenkomstig de belofte erfgenamen.

In de brief aan de Romeinen gaat Paulus in op een mogelijke tegenwerping van zijn volksgenoten. In deze veronderstelling beweren de Joden dat wanneer God het Joodse volk verwerpt en Zijn zegeningen op een ander volk laat overgaan, de Heere Zijn beloften (in vroeger tijden) aan Israël gedaan, niet zou waarmaken. Paulus zegt hierop het volgende:

Romeinen 9:6

Ik zeg dit niet alsof het Woord van God vervallen is, want niet allen die uit Israël voortgekomen zijn, zijn Israël.

Paulus schrijft dus dat de beloften van God niet zijn komen te vervallen, maar dat deze beloften alleen gelden voor wie in Hem zouden geloven. In het verdere van hoofdstuk 9 onderbouwt Paulus dit onder andere, door aan te geven dat de twee kinderen van Abraham en daarna van Izak niet per definitie gerekend werden tot het 'ware' Israël. Gods beloften zijn dus niet afhankelijk van de familie waarin je geboren wordt of het volk waarvan je deel uit maakt. Je behoort tot Zijn volk wanneer je Christus aanneemt.

Petrus laat vervolgens in zijn eerste brief zien dat de christelijke gemeente de taak van het Joodse volk heeft overgenomen, kortom dat de wijngaard van de onrechtvaardige pachters over is gegeven aan een volk dat daarvan wèl de vruchten voortbrengt:

1 Petrus 2:9-10

Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte;

opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht, 10 u, die voorheen geen volk was, maar nu Gods volk bent; u, die zonder ontferming was, maar nu in ontferming aangenomen bent.

5. Hoe verder met het letterlijke Joodse volk?

In Romeinen 11 (zie bijlage B) beschrijft Paulus wat er met het Joodse volk is gebeurd toen zij Jezus hebben verworpen. Hij geeft daar de (heidense) christenen het advies om zich niet tegen de ongelovige Joden te beroemen, omdat de mogelijkheid om Jezus aan te nemen nog steeds voor hen geldt.

Maar zoals het vóór de tijd van Jezus mogelijk was dat heidenen zich bij het ware volk van God voegden, zo bestaat na de komst van Jezus voor de Joden de mogelijkheid om alsnog bij het ware volk van God (de christelijke gemeente) te gaan behoren (Romeinen 11:23). Het heil (de waarheden tot redding) was echter sindsdien niet meer uit de Joden (Johannes 4:22) te verkrijgen, maar uit de christenen (1 Petrus 2:9-10).

Kortom, de beloften gedaan aan het volk Israël bij het begin van hun ontstaan, waren altijd alleen van toepassing op het geestelijke/gelovige gedeelte van het volk. Paulus beredeneert dit aan het begin van Romeinen 9. Jezus zelf spreekt duidelijk tot de Farizeeën dat zij niet tot het volk van God behoren, ondanks dat ze van Abraham afstammen (Johannes 8:39).

Daarom zou het Gods Woord onrecht aandoen om vandaag de dag de beloften uit het Oude Testament toe te passen op het letterlijke volk van Israël. Het grote gevaar daarvan is dat onze ogen onterecht op het letterlijke volk van Israël gevestigd zijn, in de hoop en verwachting dat God daar nog een groot werk zal verrichten, terwijl de Bijbel daar niet over spreekt. Het gevolg is dat we de zegeningen, de opdracht en de waarschuwingen voor het ware Israël uit het oog verliezen, met alle gevolgen van dien.

In Romeinen 10 en 11 lijkt te staan dat het volk Israël nog een rol zal spelen in de eindtijd. In de volgende bijlagen zullen we bekijken of dit Bijbels is.

Bijlage A: Toelichting Romeinen 10

1 Broeders, de oprechte wens van mijn hart en mijn gebed tot God voor Israël is gericht op hun zaligheid.

Paulus geeft hier aan dat hij niet gelukkig is over de val van het letterlijke volk Israël, maar dat het zijn oprechte wens is dat zij zich zullen bekeren. Dit blijft immers mogelijk, zoals hij verderop in hoofdstuk 11 aangeeft. Anders was het overigens ook zinloos om daarvoor te bidden.

2 Want ik getuig van hen dat zij ijver voor God hebben, maar niet met het juiste inzicht.

Uit eigen ervaring kan Paulus spreken wanneer hij zegt dat zijn volksenoten ijver voor God hebben. Maar net als Jezus geeft Paulus aan dat deze ijver niet gepaard gaat met het juiste inzicht. (In Mattheüs 23:24 staat: “die de mug uitzift maar de kameel doorslikt”)

3 Omdat zij immers de gerechtigheid van God niet kennen en een eigen gerechtigheid tot stand proberen te brengen, hebben zij zich niet aan de gerechtigheid van God onderworpen.

Hier voegt Paulus toe dat de gerechtigheid van God onbekend is voor het Joodse volk (zie ook de vraag van Nicodemus in Johannes 3:9-10). Het gevolg van deze onwetendheid is dat het Joodse volk geen gehoor geeft aan de gerechtigheid van God.

4 Want het einddoel van de wet is Christus, tot gerechtigheid voor ieder die gelooft.

Het niet kunnen volbrengen van de 10 geboden, moet de mens doen inzien dat hij een Verlosser en Helper nodig heeft. Enerzijds voor vergeving van zijn zonden, maar ook om kracht te ontvangen om een rechtvaardig leven te leiden en zich voortaan wél aan Gods geboden te houden (zie Johannes 15:10, Jakobus 1:25 en 1 Johannes 2:4). Het is juist de bedoeling dat wij door de kracht van Christus, ons houden aan Zijn geboden. Christus heeft de wet niet weggedaan! (Mattheüs 5:17-18)

5 Want Mozes schrijft over de gerechtigheid die uit de wet is: De mens die deze dingen gedaan heeft, zal daardoor leven.

Het perfect naleven van de wet, geeft recht op het eeuwige leven. Wie echter kan de wet in zijn volle betekenis op eigen kracht naleven? En wie heeft zich nooit schuldig gemaakt door het overtreden van de wet?

6 De gerechtigheid echter die uit het geloof is, spreekt aldus: Zeg niet in uw hart: Wie zal naar de hemel opklimmen? Dat is Christus naar beneden brengen. 7 Of: Wie zal in de afgrond neerdalen? Dat is Christus uit de doden naar boven brengen.

De gerechtigheid uit het geloof is vele malen eenvoudiger. Het is geen onbekende of verborgen theorie die op onbereikbare plaatsen gevonden moet worden. Ook hoeft onze inzet er niet voor te zorgen dat Christus uit de hemel naar de aarde zou komen, of dat Hij uit de dood zou opstaan. Dat is immers allemaal al door genade van Gods kant gebeurd.

8 Maar wat zegt zij? Dicht bij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord van het geloof, dat wij prediken: 9 Als u met uw mond de Heere Jezus belijdt en met uw hart gelooft dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u zalig worden.

De weg naar redding is zo eenvoudig dat het vertrouwd voor ons is. Het is dicht bij ons en we spreken daarover en overdenken het in ons hart. Wij hoeven slechts te geloven dat Jezus naar de aarde is gekomen om voor ons te sterven en dat Hij is opgestaan, zodat wij een nieuw leven zouden leven.

10 Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot zaligheid.

Echte bekering vindt plaats in het hart. De mond zal hiervan ‘overlopen’, niet omdat we daardoor gered worden, maar om dat we gered zijn.

11 Want de Schrift zegt: Ieder die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden. 12 Er is immers geen enkel onderscheid tussen Jood en Griek. Want Een en dezelfde is Heere van allen en Hij is

rijk voor allen die Hem aanroepen. 13 Want ieder die de Naam van de Heere zal aanroepen, zal zalig worden.

Een ieder die dit evangelie aanneemt, zal aangenomen worden. Paulus schrijft hier duidelijk dat hierin geen onderscheid wordt gemaakt tussen de gelovige Jood of gelovige Griek (heiden).

14 Hoe zullen zij dan Hem aanroepen in Wie zij niet geloven? En hoe zullen zij in Hem geloven van Wie zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen zonder iemand die predikt?

Paulus is vanaf hoofdstuk 2 aan het verklaren dat de heidenen die tot het geloof gekomen zijn door Jezus te accepteren op gelijke voet staan met de Joden die Christus hebben aangenomen en daarmee christenen zijn geworden. Paulus stelt hier de vraag hoe de heidenen God zullen aanroepen, als ze niet in Hem geloven. En hoe kan hier verandering in komen, wanneer de Joden deze boodschap van heil niet aan de heidenen prediken.

15 En hoe zullen zij prediken, als zij niet gezonden worden? Zoals geschreven staat: Hoe lieflijk zijn de voeten van hen die vrede verkondigen, van hen die het goede verkondigen!

Prediken van het goede nieuws, begint met een zending door God. De prediking aan de heidenen zou opgevat moeten worden als iets vreugdevols, iets waar de Joden zich over zouden moeten verblijden. Maar veel van de Joden die Christus niet wilden aannemen, wilden het hun toevertrouwde evangelie en de zegeningen die daarbij horen voor zichzelf houden.

16 Maar zij zijn niet allen het Evangelie gehoorzaam geweest. Jesaja zegt namelijk: Heere, wie heeft onze prediking geloofd?

Paulus geeft hier aan dat er echter niet verwacht moet worden dat de boodschap van het evangelie overal met blijdschap ontvangen wordt. Jesaja zegt namelijk al in zijn tijd, dat niet iedereen de Messias zal aannemen.

17 Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God.

De samenvatting van het voorgaande wordt hier gegeven, zodat duidelijk wordt dat het evangelie ook aan de heidenen gepredikt moet worden. Als zij het niet horen, is het voor hun ook onmogelijk om te geloven.

18 Maar ik zeg: Hebben zij het dan echt niet gehoord? Zeker wel: Hun geluid is over heel de aarde uitgegaan, en hun woorden tot de einden van de wereld.

Hebben de Israëlieten de verkondiging van de Heere Jezus en van Zijn discipelen dan niet gehoord? Dat zou immers een reden kunnen zijn dat de ongelovige Joden de leer van Jezus niet willen aannemen. Maar de verkondiging is wijd en zijd verspreid, dus niemand is te verontschuldigen.

19 Maar ik zeg: Heeft Israël het dan niet begrepen? Ten eerste is het Mozes die zegt: Ik zal u tot jaloersheid verwekken door wat geen volk is; door een onverstandig volk zal Ik u tot toorn verwekken.

20 En Jesaja durft het aan te zeggen: Ik ben gevonden door hen die Mij niet zochten, Ik heb Mij geopenbaard aan hen die naar Mij niet vroegen. 21 Met het oog op Israël zegt Hij echter: Heel de dag heb Ik Mijn handen uitgebreid naar een ongehoorzaam en tegensprekend volk.

De Joden hadden in hun eigen geschriften al kunnen lezen dat God ook de heidenen tot bekering wilde roepen en dat een groot deel van de Israëlieten het evangelie zou verwerpen.

Bijlage B: Toelichting Romeinen 11

1 Ik zeg dan: Heeft God Zijn volk verstoten? Volstrekt niet! Ik ben immers ook een Israëliet, uit het nageslacht van Abraham, van de stam Benjamin.

Is er voor het Joodse volk dan totaal geen redding meer mogelijk? Zijn alle vleeselijke Israëlieten niet meer in staat om het heil te beërven? Dat deze stelling niet waar is, blijkt uit het feit dat Paulus zelf een volwaardig Israëliet is en ook tot geloof in Jezus is gekomen.

2 God heeft Zijn volk, dat Hij van tevoren kende, niet verstoten. Of weet u niet wat de Schrift zegt in de geschiedenis van Elia, hoe hij God aanspreekt over Israël en zegt:

Paulus haalt hier een passage uit het Oude Testament aan, waarin Elia een soortgelijke vraag aan de Heere stelt.

3 Heere, Uw profeten hebben zij gedood en Uw altaren afgebroken, en ik ben alleen overgebleven. Ook staan zij mij naar het leven.

Hier dacht Elia dat hij als enige gelovige overgebleven was.

4 Maar wat zegt het Goddelijk antwoord tegen hem? Ik heb voor Mijzelf nog zeventuizend mannen overgelaten, die de knie voor het beeld van Baäl niet gebogen hebben.

In de tijd van Elia waren er nog 7000 andere gelovigen, die de waarheid en het verbond niet verlaten hadden.

5 Zo is er dan ook in deze tegenwoordige tijd een overblijfsel ontstaan, overeenkomstig de verkiezing van de genade.

Paulus refereert aan deze situatie om aan te geven dat God ook in zijn tijd een overblijfsel uit het Jodendom heeft, die zelf voor Jezus kiezen.

6 Maar als het door genade is, is het niet meer uit de werken, anders is genade geen genade meer. En als het uit de werken is, is het geen genade meer, anders is het werk geen werk meer.

Als wij enige werken zouden moeten verrichten om gerechtvaardigd te worden, dan doet dat afbreuk aan de genade. Een goed werk wordt overigens uit het bekeerde hart gedaan, onzelfzuchtig en niet met het oog op beloning. Als de werken in enig opzicht wel zouden meetellen, zou het werk geen werk meer zijn.

7 Wat dan? Wat Israël zoekt, dat heeft het niet verkregen, maar het uitverkoren deel heeft het verkregen en de anderen zijn verhard,

Er is echter een deel van het letterlijke volk Israël dat niet een eigen gerechtigheid tot stand wil brengen, maar vertrouwt op het werk van Jezus. Het overige deel dat het evangelie heeft verworpen, is verhard geworden.

8 zoals geschreven staat: God heeft hun een geest van diepe slaap gegeven, ogen om niet te zien en oren om niet te horen, tot op de dag van heden.

In Jesaja 29:13 staat dat het volk Israël God eerde met alleen de lippen, maar dat hun hart ver van Hem was. God geeft het hier genoemde niet uit willekeur, maar nadat Hij keer op keer geprobeerd heeft deze mensen te overtuigen. In 2 Thessalonicenzen 2:10-12 lezen we dat mensen die de waarheid niet hebben liefgehad, door God bezocht worden met een krachtige dwaling. In vers 12 staat dat deze mensen een behagen hebben gehad in de ongerechtigheid.

9 En David zegt: Laat hun tafel voor hen worden tot een strik, tot een valkuil, tot een struikelblok en tot vergelding.

In Psalm 23:5 schrijft David over de zegeningen die hij ontvangen heeft van God in de vorm van een tafel met rijk gevulde gaven. Hieruit blijkt aardse, maar ook geestelijke welvaart en geluk. Het gebed van David in Psalm 69 dat Paulus hier aanhaalt, geeft aan dat de zegeningen die de Joden toebehoorden (zie Romeinen 9:4-5) hun tot strik zijn geworden.

10 Laat hun ogen verduisterd worden, zodat zij niet zien en maak hun rug voor altijd krom.

Ook David heeft gebeden/geprofeteerd dat het geestelijk oog van de mensen die Jezus zouden verwerpen verduisterd zou worden en dat zij zwak (krom) zouden worden.

11 Ik zeg dan: Zijn zij soms gestruikeld met de bedoeling dat zij vallen zouden? Volstrekt niet! Door hun val echter is de zaligheid tot de heidenen gekomen om hen tot jaloersheid te verwekken.

Het struikelen van de Joden moet verstaan worden als het verwerpen van Jezus. Het vallen betekent echter het daadwerkelijk verloren gaan. Paulus gaat hier dus in op een mogelijke vraag die gesteld kan worden, namelijk of het de bedoeling van God was dat de Joden zouden vallen en dat ze daarom Jezus niet hebben aangenomen. Paulus geeft echter duidelijk aan dat dat niet het geval is. De mogelijkheid dat de ongelovige Joden zich bekeren is nog steeds aanwezig. Door hun eerste verwerping van Jezus is het evangelie naar de heidenen gegaan. Niet omdat redding voor de Joden niet meer mogelijk was, maar om hen tot jaloersheid te wekken om Jezus ook aan te nemen.

12 Als dan hun val voor de wereld rijkdom betekent en het feit dat zij achteropkomen rijkdom voor de heidenen, hoeveel te meer hun volheid!

Hun val heeft tot gevolg gehad dat het evangelie naar de heidenen werd gebracht. Dit is in dat opzicht dus een positieve en vreugdevolle zaak, dat de heidenen die eerst niet bereikt werden door het evangelie, dat nu wel worden (Efeze 2:11-22). Maar hoeveel meer vreugde zou het opleveren als de Joden ook Jezus zouden aannemen. Paulus geeft hiermee dus aan dat er geëvangeliiseerd kan en moet worden bij de ongelovige Joden. Hij gaat hier in het volgende gedeelte verder op in.

13 Want tegen u, de heidenen, zeg ik: Voor zover ik de apostel van de heidenen ben, maak ik mijn bediening heerlijk, 14 om daardoor zo mogelijk mijn verwanten wat betreft het vlees tot jaloersheid te verwekken en enigen uit hen te behouden.

Paulus voert zijn taak (evangelisatie onder de heidenen) met volle overtuiging uit, niet alleen om heidenen te redden, maar ook om zijn vleselijke verwanten (de ongelovige Joden) tot jaloersheid te verwekken, in de hoop dat sommigen zich zouden bekeren tot het christendom.

15 Want als hun verwerping verzoening voor de wereld betekent, wat betekent dan hun aanneming anders dan leven uit de doden?

Doordat God het Joodse volk als speciaal afgezonderde natie verworpen had, kwam het geloof (beter) beschikbaar voor de rest van de wereld. Als zij echter Jezus later wel zouden aannemen, betekent dat het overgaan van de dood naar het leven (zie ook Lukas 15:24 en 1 Timotheüs 5:6).

16 En als de eerstelingen heilig zijn, dan het deeg ook, en als de wortel heilig is, dan de takken ook.

Een gedeelte van het eerste deeg moest als koek geofferd worden aan de Heere (Numeri 15:19-21). Hierna was de rest van het deeg geheiligd. Op een dergelijke manier was het volk van Israël als eersteling tot God gebracht. Helaas hadden de Joden Jezus verworpen en waren daardoor in zekere zin niet geheiligd. Het overgebleven deeg (heidenen) zou volgens deze gelijkenis ook niet geheiligd zijn. Daarom spreekt Paulus hier over de vreugde en noodzakelijkheid dat de Joden zich zouden bekeren tot het christelijk geloof, door Jezus te aanvaarden als hun Verlosser.

Het tweede gedeelte van het vers geeft aan dat de christelijke gemeente is voortgekomen uit de Joden. Als de Joden geheiligd worden (Jezus aannemen), dan is des te meer vast en zeker dat het christendom een door God geleide (en verlangde) beweging is geweest.

17 Als nu enige van die takken afgerukt zijn, en u, die een wilde olijfboom bent, in hun plaats bent geënt en mede deel hebt gekregen aan de wortel en de vettigheid van de olijfboom,

Sommige van de Joden zijn door ongelooft symbolisch afgerukt van de wortel (Christus) en de vettigheid (zegeningen/het goede) van de olijfboom

(Gods volk op aarde). De gelovigen uit de heidenen, waar Paulus nu aan schrijft, zijn in hun plaats geënt op de olijfbom en hebben toegang tot de zegeningen van God.

18 beroem u dan niet tegenover de takken. En als u zich beroemt: U draagt de wortel niet, maar de wortel u.

De waarschuwing luidt om je niet belangrijker of beter te achten dan de Joden die ten val zijn gekomen. Dit omdat alle gelovigen door Jezus worden gedragen (de wortel) en wij uit onszelf niets kunnen.

19 U zult dan zeggen: De takken zijn afgerukt, opdat ik zou worden geënt. 20 Dat is waar. Door ongeloof zijn zij afgerukt en u staat door het geloof. Heb geen hoge dunk van uzelf, maar vrees.

Paulus geeft hier aan dat de ongelovige Joden niet zijn afgerukt om plaats te maken voor betere takken, maar omdat ze ongelovig waren. Dit had dus niets met de ‘goedheid’ van de ‘heidense’ gelovigen te maken, die nu door Jezus in het geloof, onder Gods zegeningen en beloften staan.

21 Want als God de natuurlijke takken niet gespaard heeft, dan is het ook mogelijk dat Hij u niet spaart.

Als God de ongelovige Joden afgerukt heeft, dan zal Hij ook in staat zijn om bij ongeloof en hoogmoed van christenen, hen af te rukken. Daarom het advies om niet op eigen kracht te roemen, maar (God) te vrezen.

22 Zie dan de goedertierenheid en de strengheid van God: strengheid over hen die gevallen zijn, over u echter goedertierenheid, als u in de goedertierenheid blijft. Anders zult ook u afgehouden worden.

God is zowel goedertieren als streng. De oproep hier klinkt om in de goedertierenheid van God te blijven, om Hem in alles te volgen en te gehoorzamen. Anders zal God ook u (uiteindelijk) verstoten.

23 En ook zij zullen, als zij niet in het ongeloof blijven, geënt worden, want God is machtig hen opnieuw te enten. 24 Want als u

afgehouden bent uit de olijfboom die van nature wild was, en tegen de natuur in op de tamme olijfboom geënt bent, hoeveel te meer zullen zij die natuurlijke takken zijn, geënt worden op hun eigen olijfboom.

Net als de ongelovige heidenen (die nu christen zijn geworden) bestaat de mogelijkheid dat een Jood alsnog tot aanneming van Christus komt en opnieuw wordt geënt. Omdat de Joden bekend waren met God en Zijn Woord, was het voor hun eenvoudiger om wederom geënt te worden.

25 Want ik wil niet, broeders, dat u geen weet hebt van dit geheimenis (opdat u niet wijs zou zijn in eigen oog), dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is binnengegaan.

Paulus komt hier tot een slotconclusie voor wat betreft dit gedeelte, namelijk de samenvatting van het geheimenis. In Efeze 1:9-10 staat wat dit geheimenis is:

Efeze 1:9-10

9 toen Hij ons, overeenkomstig Zijn welbehagen, dat Hij in Zichzelf voorgenomen had, het geheimenis van Zijn wil bekendmaakte, 10 om in de bedeling van de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel wat in de hemel als wat op de aarde is.

Het geheimenis houdt in dat Gods volk zou bestaan uit een gedeelte van Joden (die Christus zouden aannemen) en een gedeelte uit de heidenen. Het ongelovige deel van de Joden is verhard en deze verharding blijft bestaan totdat ook alle bekeerlingen uit heidense volken tot aan de wederkomst van Jezus in Hem zouden geloven en toegevoegd worden aan Gods volk.

Dit betekent echter niet dat na het bereiken van die volheid het verhardde Joodse volk plotseling alsnog Jezus als Messias zou aanvaarden. Het geeft slechts aan dat deze verharding tot het einde van deze wereld zou duren. Tevens betekent het woord ‘totdat’ niet altijd dat de toestand daarna verandert. Dit zien we onder andere terug in Mattheüs 5:18.

26 En zo zal heel Israël zalig worden, zoals geschreven staat: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob.

En op die wijze, door de toevoeging van gelovigen uit de heidenen aan de gelovigen uit het letterlijke volk Israël, zal het gehele volk van God uit alle tijden op de laatste dag gered worden (zie ook Romeinen 9:6).

27 En dit is het verbond van Mij met hen, wanneer Ik hun zonden zal wegnemen.

En God zal van Zijn samengestelde (maar éne) volk hun zonden wegnemen.

28 Zij zijn weliswaar wat het Evangelie betreft vijanden vanwege u, maar wat de verkiezing betreft geliefden vanwege de vaderen.

Paulus gaat nog éénmaal in op het Joodse volk. Een deel daarvan is verhard geraakt en vervolgt de christenen en zijn vijanden van het Evangelie (zie Filippenzen 3:18). Maar toch roept Paulus de christenen op om de Joden met alle liefde en geduld te behandelen, omdat er nog een overblijfsel uit de Joden bekeerd zal worden tot het christelijk geloof. Zijn oproep is dus om niet alle Joden de rug toe te keren.

29 Want de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk.

Als Joden, in welke tijd dan ook, zich bekeren tot Jezus, geldt ook voor hun dat zij alsnog tot het ware volk van God kunnen behoren. Daarom zijn de Joden niet per definitie uitgesloten, want de genade en de roeping van God (het voldoen aan zijn voorwaarden) blijven gelden voor alle mensen.

30 Zoals ook u immers voorheen God ongehoorzaam was, maar nu ontferming verkregen hebt door hun ongehoorzaamheid, 31 zo zijn ook zij nu ongehoorzaam geworden, opdat ook zij door de ontferming die u bewezen is, ontferming zouden verkrijgen.

Als God ontferming kan verlenen aan de eerst ongehoorzame heidenen, dan kan Hij diezelfde ontferming ook bewijzen aan de ongelovige Joden, wanneer zij Christus aannemen.

32 Want God heeft hen allen in ongehoorzaamheid opgesloten om Zich over allen te ontfermen.

God heeft de ongelovige Joden als het ware opgesloten, totdat zij zich beroepen op Jezus. Zie ook de volgende tekst:

Galaten 3:22

Maar de Schrift heeft alles onder de zonde opgesloten, opdat de belofte aan de gelovigen gegeven zou worden door het geloof in Jezus Christus.

Het aannemen van Jezus is dus de enige manier waarop de Joden alsnog bij het ware volk van Israël (het geestelijk Israël) ingelijfd kunnen worden.

33 O, diepte van rijkdom, zowel van wijsheid als van kennis van God, hoe ondoordringelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen! 34 Want wie heeft de gedachten van de Heere gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest? 35 Of wie heeft Hem eerst iets gegeven en het zal hem vergolden worden? 36 Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen.

Paulus beëindigt dit alles met een lofprijzing voor Gods wijsheid in het handelen met de mens. Paulus bedoelt hier niet dat hij zelf niets begrijpt van zijn voorgaande redenering, maar dat hij zich verbaast over de glimp die hij mocht ontvangen van Gods wijsheid in het handelen met de heidenen en het Joodse volk.

De Bijbel is in alle tijden een bron van houvast geweest voor mensen die op zoek waren naar de waarheid. Toch probeert Gods tegenstander de leer uit de Bijbel op allerlei manieren onvindbaar te maken: door het Woord van God bij mensen weg te houden, het belachelijk te maken of door verkeerde interpretaties van dat Woord prominent te maken.

Over de eindtijd zijn veel boeken geschreven en zelfs films gemaakt. De oprichting van de staat Israël in 1948 heeft velen doen geloven dat de beloften in Gods Woord gedaan aan Israël, in vervulling zijn gegaan. Maar is dit ook werkelijk zo? En hoe past de christelijke gemeente in dit alles?

In de Bijbelstudie die voor u ligt worden verschillende zaken over dit belangrijke thema behandeld. Hieronder staan de onderwerpen genoemd die in deze folder aan bod komen:

- Het ontstaan van het Bijbelse volk Israël
- De verwerping van Jezus en Zijn evangeliedienaren
- De onvermijdelijke gevolgen
- Een nieuw verbondsvolk
- Hoe verder met het letterlijke Joodse volk?
- Bijlage A: toelichting van Romeinen 10
- Bijlage B: toelichting van Romeinen 11

We wensen u Gods zegen toe bij de bestudering van dit onderwerp. Voor meer Bijbelstudies, christelijke boeken of interessante video's, relevant voor vandaag, zie www.kiesvandaag.nl

Stichting Kies Vandaag zet zich in om mensen te vertellen over het bestaan van een liefdevolle God, die bewogen is met mensen en klaarstaat om hen te helpen. Dit doen wij onder andere door de verspreiding van unieke boeken en folders.